2026/2468

6.11.2026 г.

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ (ЕС) 2026/2468 НА КОМИСИЯТА

от 5 ноември 2026 година

за определяне на правила за прилагането на Директива (ЕС) 2024/2881 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на техническите подробности относно методиката за определяне на приноса от повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване на пътищата, както и съответстващата информация, която трябва да бъде предоставена от държавите членки

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Директива (ЕС) 2024/2881 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. относно качеството на атмосферния въздух и за по-чист въздух за Европа ([1]), и по-специално член 17, параграф 4 от нея,

като има предвид, че:

(1) С Директива (ЕС) 2024/2881 се установяват стандарти за качеството на въздуха и за мониторинга и докладването на данни за качеството на въздуха, с цел да се осигури високо равнище на опазване на човешкото здраве и околната среда.

(2) С Директива (ЕС) 2024/2881 се позволява на държавите членки да изключат от задължението за изготвяне на план за качеството на въздуха зоните, в които превишаването на пределно допустимите стойности на прахови частици ($ПЧ_{10}$) се дължи на повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване на пътищата, при условие че са били взети разумни мерки за намаляване на тези концентрации на $ПЧ_{10}$.

(3) В Директива (ЕС) 2024/2881 е определена възможността при оценката на спазването на пределно допустимите стойности за качеството на въздуха да се приспада приносът към превишаването на пределно допустимите стойности на $ПЧ_{10}$, дължащ се на зимно опесъчаване или зимно осоляване на пътищата. Приспадането на този принос не възпрепятства държавите членки да предприемат действия за намаляване на въздействието им върху здравето.

(4) В съответствие с Директива (ЕС) 2024/2881 Комисията трябва да предостави технически подробности относно определянето дали дадено превишаване се дължи на повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване на пътищата, както и подробности относно документацията и доказателствата, които трябва да бъдат представени. Съществуват различни методики за доказване, дали дадено превишаването се дължи на повторно суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване и се очаква те да се развиват в бъдеще. Поради това е целесъобразно да се предоставят технически подробности относно идентифицирането и количественото определяне на приноса от повторно суспендирания прах, независимо от използваните методи и методики, при условие че те отговарят на определени принципи, гарантиращи тяхната надеждност. Документът за техническа помощ за определянето на приноса към замърсяването на въздуха, дължащ се на повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или осоляване на пътищата съгласно Директива (ЕС) 2024/2881 ([2]), отразява настоящите най-добри практики, прилагани от държавите членки.

(5) Мерките, предвидени в настоящото решение, са в съответствие със становището на Комитета по качеството на атмосферния въздух,

([1]) ОВ L, 2024/2881, 20.11.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2881/oj.

([2]) Определяне на приноса към замърсяването на въздуха, дължащ се на зимно опесъчаване и осоляване на пътищата — Документът за техническа помощ за определянето на приноса към замърсяването на въздуха, дължащ се на повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или осоляване на пътищата съгласно Директива (ЕС) 2024/2881, ноември 2026 г., ISBN 978-92-68-44150-3.

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

1) „зимно опесъчаване“ означава разпръскване на инертен материал за подобряване на сцеплението с пътната настилка;

2) „зимно осоляване“ означава разпръскване на сол или луга, или солен разтвор за подобряване на сцеплението с пътната настилка;

3) „повторно суспендирани частици“ означава прахови частици, събрали се върху пътната настилка или тротоара и отново диспергирани във въздуха от пътното движение или вятъра;

4) „груби прахови частици“ или „груби ПЧ“ означава разликата между концентрациите на $ПЧ_{10}$ и $ПЧ_{2,5}$ в атмосферния въздух;

5) „метод за определяне на фракцията на грубите прахови частици“ означава методът, при който 50 % от фракцията на грубите прахови частици се отдава на опесъчаване през зимата.

6) „ден за оценка на зимното опесъчаване или зимното осоляване“ означава календарен ден, в който дневната пределно допустима стойност за $ПЧ_{10}$, определена в приложение I към Директива (ЕС) 2024/2881, е превишена в пункт за вземане на проби и за която дадена държава членка се стреми да докаже, че превишаването се дължи на повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване на пътищата.

Член 2

Принципи за определяне на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване

За целите на доказване, че превишаването на пределно допустимите стойности на $ПЧ_{10}$ се дължи на повторното суспендиране на прахови частици вследствие на зимно опесъчаване или зимно осоляване, държавите членки се придържат към следните принципи:

а) представяне на убедителни доказателства, че приносът, водещ до превишаване, може да бъде отдаден недвусмислено на зимно опесъчаване или зимно осоляване;

б) представяне на количественото определяне на приноса, дължащ се на зимно опесъчаване или зимно осоляване, което е достатъчно прецизно и точно, както и подходящо за периода на осредняване на пределно допустимата стойност;

в) доказване, че пунктът за вземане на проби, за който е определен приносът, е представителен за района, засегнат от зимно опесъчаване или зимно осоляване;

г) представяне на достатъчно доказателства за прилагането на разумни мерки за намаляване на концентрациите на $ПЧ_{10}$, свързани с повторно суспендирани прахови частици;

д) представяне на достатъчно информация за метода, използван за определяне на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване.

Член 3

Определяне на дните с потенциален принос от зимно опесъчаване или зимно осоляване

1. Държавите членки определят дните с потенциален принос от зимно опесъчаване или зимно осоляване в съответствие с алинеи 2—5.

2. Държавите членки определят епизодите на повторно суспендиране, дължащи се на зимно опесъчаване, в случаите, в които преди деня за оценка през зимния сезон е имало най-малко един случай на опесъчаване и чрез оценяване на доказателствата, показващи, че в деня за оценка е бил наличен остатъчен материал от опесъчаване.

3. Държавите членки определят епизодите на повторно суспендиране, дължащи се на зимно осоляване, като вземат предвид времето на последното използване на осоляване в района преди деня за оценка през зимния сезон, както и температурата, валежите и състоянието на пътната настилка между осоляването и деня за оценка.

4. Държавите членки идентифицират епизодите на повторно суспендиране, дължащи се на зимно опесъчаване или зимно осоляване, като вземат предвид:

а) близостта на пункта за вземане на проби до района, в който е извършено осоляването или опесъчаването;

б) възможното влияние на дългосрочния принос към концентрациите на $ПЧ_{10}$;

в) дали е суха пътната настилка в деня на оценката, демонстрирано чрез метеорологични наблюдения или друга подходяща методика.

5. Държавите членки трябва да докажат, че никакви други източници нямат значителен принос за епизодите на повторно суспендиране, дължащи се на зимно опесъчаване или зимно осоляване, нито имат значителен принос за повишаване на концентрациите на $ПЧ_{10}$.

Член 4

Количествено определяне на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване

1. Държавите членки определят количествено приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване, като прилагат подходящ метод, съответстващ на принципа, определен в член 2, буква б), и на изискванията, определени в настоящия член.

2. Когато необходимите данни и информация за прилагането на други подходящи методи за количествено определяне на приноса от зимно опесъчаване не са налични, държавите членки могат да използват метода за определяне на фракцията на грубите прахови частици. Когато държавите членки прилагат метода за определяне на фракцията на грубите прахови частици, самостоятелно или в съчетание с други методи, те се уверяват, че:

а) е изчислена голяма фракция на грубите ПЧ в сравнение с фракцията в пунктове за вземане на проби, които не са повлияни от зимно опесъчаване на пътищата и че съотношението $ПЧ_{2,5}/ПЧ_{10}$ е равно или по-малко от 0,5;

б) за $ПЧ_{10}$ и $ПЧ_{2,5}$ се вземат и измерват проби в същия пункт за вземане на проби и със същия или еквивалентен метод, или ако за този същ пункт за вземане на проби няма измервания на $ПЧ_{2,5}$, концентрациите на $ПЧ_{2,5}$ се изчисляват, като се използва съотношението $ПЧ_{2,5}/ПЧ_{10}$ в сравним пункт за вземане на проби;

в) в района на оценката не се използват гуми с шипове или ако се използват, използването им представлява не повече от 1 % от използването на гуми.

3. Когато държавите членки прилагат метод за химичен анализ за количественото определяне на приноса от зимно осоляване, самостоятелно или в съчетание с други методи, те се уверяват, че:

а) е налична информация за химичния състав на използваната сол;

б) проби за $ПЧ_{10}$ в пункта за вземане на проби, повлиян от зимно осоляване, или в пункт за вземане на проби със сходни характеристики се вземат за всеки засегнат ден и се анализират в съответствие с приложимия референтен метод или друг еквивалентен метод;

в) се прилагат подходящи изчислителни методи за определяне на концентрацията на осоляващия материал за всеки засегнат ден.

4. Приносът от зимно опесъчаване или зимно осоляване се определя във всеки съответен пункт за вземане на проби за всеки ден за оценка и се изразява в $\mu g/m^3$.

Данните, получени за количественото определяне на приноса, дължащ се на зимно опесъчаване или зимно осоляване чрез използване на измервания или моделиране, трябва да отговарят на съответните цели за качество на данните, определени в приложение V към Директива (ЕС) 2024/2881.

За целите на настоящото решение, превишаването не се третира като дължащо се на зимно опесъчаване или зимно осоляване, когато не може да се докаже, че коригираната дневна концентрация на $ПЧ_{10}$ е под приложимата дневна пределно допустима стойност.

5. Държавите членки могат да решат, че дадено превишаване на пределно допустимата стойност на $ПЧ_{10}$ през еднодневния период на осредняване, определена в приложение I към Директива (ЕС) 2024/2881 („среднодневна пределно допустима стойност на $ПЧ_{10}$“), се дължи на зимно опесъчаване или зимно осоляване, когато за засегнатите дни среднодневните концентрации на $ПЧ_{10}$, намалени с приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване („коригирани среднодневни концентрации на $ПЧ_{10}$“), не надвишават среднодневната пределно допустима стойност на $ПЧ_{10}$.

6. Държавите членки могат да решат, че дадено превишаване на пределно допустимата стойност на $ПЧ_{10}$ през едногодишния (календарна година) период на осредняване, определен в приложение I към Директива (ЕС) 2024/2881 („средногодишна пределно допустима стойност на $ПЧ_{10}$“), се дължи на зимно опесъчаване или зимно осоляване, когато коригираната средногодишна концентрация на $ПЧ_{10}$ не надвишава средногодишната пределно допустима стойност на $ПЧ_{10}$ за съответните календарна година.

При изчисляването на коригираните средногодишни концентрации на $ПЧ_{10}$ държавите членки използват коригираните среднодневни концентрации на $ПЧ_{10}$, като не изключват среднодневните стойности на $ПЧ_{10}$ от статистиката на надвишаванията, за които са идентифицирали влияние на зимно опесъчаване или зимно осоляване за даден ден.

7. Процедурите за изваждане на приноса на зимно опесъчаване или зимно осоляване се прилагат поотделно за всеки пункт за вземане на проби, а изчислените концентрации на $ПЧ_{10}$ се приемат за представителни за района на пространствена представителност на въпросния пункт за вземане на проби.

Когато резултатите трябва да се прилагат в пространствен мащаб, различен от района на пространствена представителност на пункта за вземане на проби, може да бъде определен представителен район около въпросния пункт за вземане на проби, като се вземат предвид специфичните характеристики на източника и различните модели на дисперсия на компонента зимно опесъчаване или зимно осоляване.

Член 5

Прилагане на разумни мерки за намаляване на концентрациите на $ПЧ_{10}$

Държавите членки представят на Комисията доказателства за прилагането на разумни мерки, например оптимизирани практики за опесъчаване и осоляване, снегопочистване, поддръжка на пътищата, агломериране на праха и почистване на улиците с цел намаляване на концентрациите на $ПЧ_{10}$, свързани с повторно суспендирани частици поради зимно опесъчаване или зимно осоляване.

Държавите членки представят доказателствата, посочени в първата алинея, под формата на технически доклади в съответствие с приложението.

Член 6

Документиране

Държавите членки документират използвания метод, за да докажат, че всяко превишаване се дължи на повторно суспендирани частици от зимно опесъчаване или зимно осоляване. За тази цел те представят на Комисията технически доклади в съответствие с приложението.

Член 7

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 5 ноември 2026 година.

За Комисията
Председател
Ursula VON DER LEYEN

ПРИЛОЖЕНИЕ

Информация, която да бъде включена в техническата документация

А. **Цел и обхват:**

1. докладвана година;

2. декларация за целта на техническия доклад, свързана с прилагането на член 17 от Директива (ЕС) 2024/2881.

Б. **Компетентен орган и образувание:**

1. държава членка;

2. Наименование на компетентния орган или определеното образувание

3. описание на ролята и участието на компетентния орган или определеното образувание.

В. **Описание на ситуациите на превишаване, дължащи се на зимно опесъчаване или зимно осоляване:**

1. списък на зоните, засегнати от принос, при които превишаванията на приложимите стандарти за качество на въздуха се дължат на зимно опесъчаване или зимно осоляване за докладваната година;

2. пунктове за вземане на проби, засегнати от принос, дължащ се на зимно опесъчаване или зимно осоляване;

3. брой измерени превишения на среднодневната пределно допустима стойност на $ПЧ_{10}$;

4. информация за източниците на $ПЧ_{10}$ в засегнатите зони;

5. среднодневните концентрации на $ПЧ_{10}$ преди и след изваждане на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване за всички точки и райони на оценка;

6. прогнозен брой превишавания на среднодневната пределно допустима стойност на $ПЧ_{10}$ след изваждане на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване;

7. средногодишни концентрации на $ПЧ_{10}$ преди и след изваждане на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване за всички точки и райони на оценка (ако е приложимо).

Г. **Описание на процедурата, използвана за определяне на приноса от повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване:**

1. описание на метода, използван за идентифицирането и количественото определяне на приноса от зимно опесъчаване или зимно осоляване;

2. описание на прилагането на принципите, определени в член 2, към метода, използван за определяне на приноса;

3. информация относно контрола на качеството и гарантирането на качеството на прилаганите методи, както и препратки към съответните методически доклади;

4. анализи на неопределеността във връзка с количественото определяне, които ясно отразяват допустимата грешка, доверителните интервали или всякакви други съответни статистически мерки, с цел гарантиране на точността и прецизността на количественото определяне.

Д. **Доказателства, показващи, че ситуациите на превишаване се дължат на повторното суспендиране на прахови частици след зимно опесъчаване или зимно осоляване:**

1. списък на датите, идентифицирани като епизоди на повторно суспендиране, дължащи се на зимно опесъчаване или зимно осоляване, включително доказателства за начина, по който те са били определени;

2. извършване на зимно опесъчаване или зимно осоляване преди въпросното превишаване;

3. потвърждаване на сухото състояние на пътната настилка в деня на въпросното превишаване;

4. информация за други източници на $ПЧ_{10}$, включително принос от естествени източници, които допринасят за повишените концентрации на $ПЧ_{10}$.

Е. **Доказателства, че са били взети разумни мерки за намаляване на концентрациите на $ПЧ_{10}$:**

1. списък и описание на практиките, прилагани за намаляване на концентрациите на $ПЧ_{10}$ по време и след зимно опесъчаване и зимно осоляване.